

Відомості про самооцінювання

Загальні відомості

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	182
Повна назва ЗВО	Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба
Ідентифікаційний код ЗВО	24980799
ПІБ керівника ЗВО	Турінський Олександр Васильович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.hups.mil.gov.ua
Реєстраційний номер ВСП ЗВО у ЄДЕБО	-
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37332
Назва ОП	Навігація та бойове застосування літальних апаратів
Реквізити рішення про ліцензування спеціальності на відповідному рівні вищої освіти	наказ Міністерства освіти і науки України від 19.12.2016 № 1565
Цикл (рівень вищої освіти)	Бакалавр
Галузь знань, спеціальність	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціалізація	253 Військове управління
Структурний підрозділ, що забезпечує реалізацію ОП	Кафедра повітряної навігації та бойового управління авіацією льотного факультету
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	бакалавр
Мова (мови) викладання	Українська
ПІБ та посада гаранта ОП	Шейгас Олександр Костянтинович, начальник кафедри повітряної навігації та бойового управління авіацією льотного факультету

Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження	<p>ОП забезпечує підготовку всебічно розвинутих, кваліфікованих військових фахівців здатних виконувати функціональні обов’язки у складі екіпажу на посадах штурмана авіаційного підрозділу для Повітряних Сил Збройних Сил України. Змістом ОП є підготовка фахівців з питань повітряної навігації та бойового застосування літальних апаратів для вирішення задач при підготовці та в ході виконання ними учбових та бойових завдань. Підготовка фахівців здійснюється з 1997 року. Льотний факультет і кафедра повітряної навігації та бойового управління авіацією є нащадком Ворошиловградського вищого військового авіаційного училища штурманів. Наукову та інноваційну основу системи підготовки фахівців на кафедрі складає всесвітньо відома наукова школа Тимочка Олександра Івановича. За час існування кафедри підготовлено 4 докторів наук та 4 кандидатів наук, 1 заслужений діяч науки і техніки. ОП постійно розвивалася та вдосконалювалася. Всі випускники мають позитивні відгуки з військ за підсумками першого року служби. Підготовка фахівців 2020 року випуску здійснювалася за професійними стандартами та освітньо-професійними програмами, що були розроблені робочою групою під керівництвом провідних фахівців-практиків Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, яке є замовником на підготовку фахівців (роботодавець) та науково-педагогічних працівників ХНУПС (наказ Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 17.05.2016 № 119ад “Про створення робочих груп з розробки професійних стандартів вищої військової освіти та освітньо-професійних програм підготовки військових фахівців”). У 2018 році професійні стандарти та освітньо-професійні програми були доопрацьовані та в них внесені зміни з урахуванням Рішень колегії Міністерства оборони України, затверджених наказом Міністерства оборони України від 30.05.2017 року № 298, науково-практичних конференцій щодо вдосконалення підготовки військових фахівців, стандартів НАТО та досвіду застосування військ в антитерористичній операції (наказ Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 08.05.18 № 126ад “Про створення робочих груп з розробки професійних стандартів вищої військової освіти та освітньо-професійних програм підготовки військових фахівців”). Діюча редакція освітньо-професійних програм затверджена рішенням вченої ради Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, протокол № 9 від 24.07.2018 року</p>
*Освітня програма	освітня програма.pdf
*Навчальний план за ОП	навчальний план.pdf
Рецензії та відгуки роботодавців	Відгук роботодавця.pdf
*Заява на проведення акредитації ОП	Заява 3732.pdf.p7s

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?	<p>Цілями ОП є надання освіти в галузі 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону 253 Військове управління (за видами Збройних Сил) Навігація та бойове застосування літальних апаратів з подальшим навчанням за освітньо-професійною програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. ОП має наступні особливості: формування лідерських якостей та здатності до управління соціальною групою; забезпечення фізичної готовності військовослужбовця, до дій в різних умовах обстановки, стійкого перенесення фізичних навантажень, нервово-психічних напружень і несприятливих факторів; удосконалення мовної підготовки для співпраці з підрозділами НАТО, ведення радіообміну англійською мовою за стандартами ICAO та виконання вимог керівних документів; формування практичних навичок та вмінь з навчальних дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки, природничо-наукової, базової та професійної підготовки; формування навичок з питань практичного застосування методів та способів навігації та бойового застосування літальних апаратів в різних умовах навігаційно-тактичної обстановки; володіння технологією роботи екіпажу на етапах підготовки та виконання завдання; методикою пошуку інформації в довідковій, спеціальній літературі та мережі Інтернет, методами психологічної підготовки особового складу, технологіями навчання та виховання підлеглого особового складу спрямування на підготовку фахівців (штурманів екіпажів) з проходженням практик та стажування в авіаційних частинах</p>
--	--

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО	<p>ОП є одним з ключових елементів стратегії ХНУПС, яка базується на основних положеннях, що визначені Державною програмою розвитку ЗС України на період до 2020 року та передбачає професіоналізацію ЗС України, створення підготовленого військового кадрового резерву, впровадження стандартів НАТО. Якісна підготовка військових фахівців для ЗС України та інших військових формувань дозволяє забезпечити набуття їх спроможностей для ефективного реагування на загрози національній безпеці у воєнній сфері, оборони України, захисту її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності, а також взаємосумісність з партнерами НАТО для виконання спільних завдань. Відповідність мети ОП стратегії ХНУПС полягає у розвитку та якісному поєднанні фундаментальних та військово-професійних знань, прикладних інформаційно-аналітичних компетентностей та управлінських навичок, високих особистісних якостей фахівців, впевнених навичок з повітряної навігації, бойового застосування сучасних зразків озброєння та військової техніки, дотримання правил безпеки польотів в штурманському відношенні, які є надважливими для підготовки офіцера-професіонала. Саме такий системний підхід є безпосереднім втіленням місії університету з ефективної інтеграції науки, освіти та практичного досвіду, що корелюється зі стратегічною метою ХНУПС. Стратегія і перспективні напрями розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності ХНУПС розміщена на офіційному сайті (http://www.hups.mil.gov.ua/publiczna-informaciya/).</p>
Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:	<p>- здобувачі вищої освіти та випускники програми</p> <p>- здобувачі вищої освіти та випускники програми. Під час розробки професійного стандарту та освітньо-професійної програми підготовки військових фахівців за даною освітньою програмою (особливо вибіркового компоненту), формулювання програмних результатів навчання робочою групою брався до уваги аналіз відгуків на випускників з військових частин (роботодавців) за підсумками першого повного року служби. Форма відгуки на випускника визначена відомчим нормативним документом та містить оцінки за великим переліком професійно-важливих якостей, узагальнену оцінку, пропозиції та побажання безпосередніх командирів та начальників.</p> <p>- роботодавці</p> <p>- роботодавці. ОП розроблена робочою групою з провідних фахівців-практиків Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, яке є замовником на підготовку фахівців (роботодавець) та науково-педагогічних працівників ХНУПС (склад робочої групи визначений наказом Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 08.05.18 № 126ад “Про створення робочих груп з розробки професійних стандартів вищої військової освіти та освітньо-професійних програм підготовки військових фахівців”).</p> <p>- академічна спільнота</p> <p>- академічна спільнота. Інтереси академічної спільноти враховані в першу чергу через активну участь ХНУПС у Програмі НАТО щодо вдосконалення військової освіти країн-партнерів DEEP (Defence Education Enhancement Program). В межах програми щорічно проводяться семінари, тренінги з обміну досвідом щодо організації підготовки, розробки та вдосконалення компетенцій, змісту та результатів навчання, активних та інноваційних форм та методів навчання, підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, які дають можливість врахувати досвід академічної спільноти ЗВО європейських країн-партнерів з НАТО (Польща, Литва, Словаччина, Франція, Великобританія, Італія, Німеччина) та порівняти його з вітчизняним при створенні та вдосконаленні освітніх програм.</p>
Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці	<p>Основою для визначення цілей та програмних результатів навчання під час розробки та вдосконалення ОП для ЗС України є Державна програма розвитку ЗС України, рішення колегій Міністерства оборони України з питань вдосконалення підготовки військових фахівців та науково-практичних конференцій за участю замовників на підготовку фахівців, де обговорюються заходи з розвитку зразків озброєння та військової техніки та систем підготовки фахівців для їх експлуатації та бойового застосування, а також шляхи імплементації стандартів НАТО. Діюча редакція ОП враховує Рішення колегії Міністерства оборони України, затверджені наказом Міністерства оборони України від 30.05.2017 року № 298, науково-практичної конференції під головуванням Командувача ПС ЗС України “Удосконалення військової освіти у вищих військових навчальних закладах Повітряних Сил”, що проходила 12-13.04.2017 року на базі ХНУПС, а також кваліфікаційні вимоги від замовника на підготовку фахівців. Підставою для вдосконалення ОП також є аналіз відгуків на випускників після першого року та аналіз інформаційно-аналітичних матеріалів з досвідом застосування військ (сил) в антитерористичній операції, що періодично надходять до ХНУПС.</p>

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст	Міждисциплінарний характер розвитку спеціальностей та освітніх програм в межах галузі 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону обумовлює набуття актуальних компетентностей випускників за даною ОП. Протягом навчання за ОП здобувачі вищої освіти отримують знання та навички, які їм необхідні для кваліфікованого виконання задач з питань навігації та бойового застосування літальних апаратів при виконанні ними бойових завдань, але і загально-фахові знання та навички, що допоможуть їм реалізувати себе на ринку праці в подальшому цивільному житті після закінчення військового контракту. Враховуючи, що споживачем випускників є Міністерство оборони України та Збройні Сили України і вони проходять службу у всіх регіонах України, то регіональний контекст для окремого регіону явно не використовується.
Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм	При формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОП прийнято до уваги досвід подібних програм в інших ЗВО України (як військових, так і технічних), які відрізняються цілями та очікуваними результатами. Акцент на професійну, практичну підготовку та оволодіння не лише навичками з навігації та бойового застосування літальних апаратів при виконанні бойових завдань, але і виконання польотів по маршрутам з посадкою на іншому аеродромі, застосування різних варіантів навігаційного обладнання (в тому числі модернізованого) при виконанні польотних вправ, що забезпечує конкурентоспроможність випускників серед вітчизняних навчальних закладів, які здійснюють підготовку авіаційного персоналу для державної та цивільної авіації, та іноземних аналогів та їх готовність до самостійного засвоєння методики підготовки та виконання польотів у складі екіпажу за стандартами та рекомендованою практикою ICAO. Під час обміну викладачами та курсантами з іноземними військовими навчальними закладами з країн партнерів з НАТО в межах програми NATO DEEP проводився аналіз іноземних аналогів освітніх програм.
Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти	Стандарт вищої освіти за спеціальністю 253 Військове управління (за видами Збройних Сил) для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджений наказом МОН України від 12.12.2018 р. № 1382. Відповідно до вимог наказу Міністерства оборони України від 25.04.2016 року № 216 “Про вдосконалення підготовки офіцерських кадрів тактичного рівня та сержантського (старшинського) складу у ВВНЗ та ВНП ВНЗ” підготовка фахівців за даною ОП здійснювалася згідно професійного стандарту та освітньо-професійної програми, що були розроблені робочою групою під керівництвом провідних фахівців-практиків Командування Повітряних Сил Збройних Сил України (наказ Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 17.05.2016 № 119ад). У 2018 році професійний стандарт та освітньо-професійна програма були перепрацьовані. Професійний стандарт враховує загальну характеристику професії офіцера й вимоги до неї та визначає компетентності офіцера тактичного рівня, результати навчання і містить опис службових функцій. На сьогодні можна констатувати, що діюча ОП відповідає вимогам стандарту вищої освіти та професійного стандарту. Зміст ОП сприяє досягненню програмних результатів навчання через вивчення дисциплін, які дозволяють набути здобувачам основні професійні компетентності. Особливістю формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання військового фахівця є те, що вони набуваються поступово, формуються сукупністю певних освітніх компонентів на різних етапах даної ОП і починаються формуватися в рамках освітньої програми першого рівня вищої освіти, а закінчується формування на другому рівні. Головним програмним результатом навчання є набуття спроможності до опанування переліку посад, що визначені замовником на підготовку фахівців (роботодавцем) одразу після випуску.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Програмні результати навчання ОП відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій: – рівень освіти – перший (бакалаврський); – рівень Національної рамки кваліфікацій – сьомий; компетентності особи – здатність особи розв’язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Змістовне наповнення програмних результатів навчання ОП (таблиця 3 додатку) відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за такими дескрипторами: – знання (Концептуальні наукові та практичні знання. Критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання) – РНз1, РНз2, РНз3, РНз4, РНз5; – уміння (поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв’язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання) – РНз6, РНз7, РНз11, РН5; – комунікація (донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; збір, інтерпретація та застосування даних; спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово) – РНз7, РНз8, РНз10; – автономність і відповідальність (управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; – формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії) – РНп1, РНп2, РНп3. Таким чином, ОП повністю відповідає основним вимогам, які визначені в Національній рамці кваліфікації.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?	210
Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах Числове поле ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?	123
Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?	87

<p>Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?</p>	<p>Зміст ОП визначається описом предметної області, що регламентується Стандартом вищої освіти України із галузі знань в галузі 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону за спеціальністю 253 Військове управління (за видами Збройних Сил) першого (бакалаврського) рівня та професійним стандартом за спеціалізацією. ОП має на меті підготовку всебічно розвинутих, кваліфікованих військових фахівців здатних виконувати функціональні обов’язки у складі екіпажу літального апарату, що відповідає об’єкту вивчення спеціальності. ОП розділяється на окремі освітні компоненти, які складаються з навчальних дисциплін, практик, кваліфікаційної роботи та комплексних екзаменів. Теоретичний зміст предметної області забезпечується навчальними дисциплінами. Робочі програми кожної дисципліни містять змістовні модулі, де визначається понятійний апарат, концепції та принципи їх використання. Основне теоретичне навантаження припадає на практичні заняття з вивчення теорії повітряної навігації та бойового застосування при підготовці та в ході виконання ними бойових завдань. Здобувач вищої освіти має оволодіти загальнонауковими та специфічними методами, методиками, технологіями та навичками під час практичних та тактико-спеціальних занять занять, на які відводиться до 70% аудиторного часу, при виконанні індивідуальних завдань в межах навчальних дисциплін, під час польових занять та занять на базі військових частин, а також протягом практики та впродовж виконання кваліфікаційної роботи. Навчальна матеріально-технічна база кафедри повітряної навігації та бойового управління авіацією льотного факультету забезпечують підтримку ОП. На кафедрі існує 4 спеціалізованих навчальних класів. Інформаційне забезпечення здійснюється з використанням внутрішньої мережевої системи управління навчання на базі платформи дистанційного навчання “Moodle”. Для підтримки освітнього процесу в університеті запроваджено власну систему електронного розкладу занять АС “Каскад”. Навчальна бібліотека університету містить великий вибір навчальних та наукових матеріалів (у т.ч. фонди рідкісної книги, для службового користування та художньої літератури), забезпечує доступ до низки електронних ресурсів та видань університету в електронній формі. Автоматизація роботи бібліотеки здійснена з використанням системи “УФД Бібліотека”. ОП є унікальною в ХНУПС не перетинається з будь-якими суміжними спеціальностями.</p>
<p>Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?</p>	<p>У системі вищої військової освіти право обрання вибіркових навчальних дисциплін реалізується шляхом обрання курсантами спеціалізації навчання під час вступу до Університету. Відповідно до Правил прийому до Університету абітурієнт під має право подати декілька заяв на місця державного замовлення. В заявах він зазначає їх пріоритетність відносно інших поданих ним заяв. Зазначена вступником пріоритетність вважається його свідомим вибором професії військового офіцера (спеціалізації), що дозволить йому після вивчення вибіркових навчальних дисциплін після випуску вільно реалізувати свою кар’єрну траєкторію спираючись на набуті знання та отримані практичні навички. Гібридний характер військових конфліктів сучасності, та системи підготовки офіцерських кадрів на основі аналізу бойового досвіду не дозволяє курсанту через відсутність практичного досвіду та гриф обмеження інформації самостійно обґрунтовано обрати вибірковий зміст навчання, що забезпечить його майбутню адаптованість до таких змін під час реалізації своєї військової кар’єри. Досвід практичної реалізації на цивільному ринку праці колишніх випускників за даною програмою свідчить про ефективність такого підходу щодо вибіркової компоненти. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здійснюється після випуску, коли обирається профіль: транспортна або бомбардувальна авіація. Отримані знання та навички дозволяють в подальшому здійснювати перехід до інших структурних підрозділів Державної авіації України.</p>
<p>Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?</p>	<p>Навчальні дисциплін переліків військово-професійної підготовки та професійно-спеціальної підготовки циклу професійної підготовки складають вибіркову частину навчального плану, яка обумовлює вибір курсантом навчальних дисциплін військово-професійного спрямування при вступі на навчання для подальшої реалізації своєї кар’єрної траєкторії. Вибіркові навчальні дисципліни військово-професійного спрямування для підготовки військових фахівців для проходження військової служби за контрактом на посадах осіб офіцерського складу тактичного рівня повинні забезпечити формування військово-професійних компетентностей за спеціальністю відповідно до професійного стандарту вищої військової освіти (отримання знань, умінь, навичок, необхідних для подальшої служби у військах, вирішення військово-професійних завдань тощо), визначення професійної кваліфікації – офіцера військового управління тактичного рівня для подальшого призначення на первинні посади у військах.</p>

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності	<p>Згідно ОП передбачено обов’язкову освітню компоненту – льотно-навігаційна підготовка, яка передбачає підготовку курсантів в якості штурмна екіпажу літака Ан-26, яка забезпечує завершення формування компетенції СКв -14. Для проведення льотної практики університет у своєму складі має навчальну авіаційну бригаду з розгорнутими навчально-бойовими зразками ОБТ. Відповідно до щорічного Плану проведення стажувань (практик) курсантів та НПП, виділяються місця для проведення стажувань на базі авіаційних військових частин Повітряних Сил. Це забезпечує відповідність їх практичних навичок вимогам військ та замовника. Для проведення практичних занять використовується НТК льотного факультету та НТК кафедри повітряної навігації та бойового управління авіацією льотного факультету. Відповідно до наказу Міністерства оборони України від 25.04.2016 року № 216 “Про вдосконалення підготовки офіцерських кадрів...” додатково для військових фахівців з урахуванням 6-денного навчального тижня передбачено проведення практичних заходів згідно Плану вдосконалення практичної підготовки курсантів університету на період навчання. Згідно плану додатково проводиться 31 практичний захід (у т.ч. з залученням представників замовника), що забезпечує її актуальність згідно останніх тенденцій розвитку професійної діяльності. Задоволеність здобувачів вищої освіти компетентностями, здобутими під час практики має високий рівень, так як вони сприймають її як можливість промодельовати майбутню професійну діяльність.</p>
Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП	<p>ОП передбачає формування у здобувачів вищої освіти необхідних соціальних навичок для ефективної професійної діяльності. Цикл навчальних дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки (ОК1÷ОК5) сприяє набуттю наступних загальних компетентностей ОП: ЗК-1, ЗК-2, ЗК-3, ЗК-4, ЗК-5, ЗК-8. Цикл навчальних дисциплін військово-професійної підготовки (ОК15÷ОК29) сприяє набуттю наступних військово-професійних та військово-спеціальних компетентностей ОП: ПКв-1÷ ПКв-17, ЗК-8. В комплексі, це забезпечує набуття соціальних навичок (soft skills) та військово-професійних навичок роботи в колективі та з підлеглими різних категорій, з цивільним населенням, а також здатність до асиметричних дій в умовах гібридного характеру сучасних військових конфліктів. Важливим напрямком є формування лідерських якостей, що відповідає майбутній професійній діяльності та досвіду ОП партнерів з країн НАТО.</p>
Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?	<p>Відповідно до наказу Міністерства оборони України від 25.04.2016 року № 216 “Про вдосконалення підготовки офіцерських кадрів тактичного рівня та сержантського (старшинського) складу у ВВНЗ та ВВП ВНЗ” ОП враховує вимоги професійного стандарту за спеціальністю 253 Військове управління (за видами Збройних Сил) та спеціалізацією Навіація та бойове застосування літальних апаратів, що розроблений робочою групою під керівництвом провідних фахівців-практиків Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, яке є замовником на підготовку фахівців (роботодавця) та науково-педагогічних працівників ХНУПС (наказ Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 08.05.18 № 126ад “Про створення робочих груп з розробки професійних стандартів вищої військової освіти та освітньо-професійних програм підготовки військових фахівців”). В ОП передбачено освітні компоненти (ОК 30÷ОК42), які формують відповідні військово-спеціальні компетенції (СКв-1 – СКв-15).</p>
Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?	<p>Відповідно до наказу Міністерства оборони України від 20.07.2015 року № 346 “ ” максимальний тижневий бюджет часу навчання курсанта становить 54 академічні години при 6-ти денному навчальному тижні. Тижневе навантаження курсантів на виконання навчального плану за ОП становить 45 академічних годин, середнє тижневе аудиторне навантаження за рік навчання залежить від освітнього рівня підготовки фахівців та не може перевищувати: для першого (бакалаврського) рівня - 30 годин. При цьому щотижневий час на самостійну роботу курсанта складає для першого (бакалаврського) рівня не менше ніж 15 годин. З метою розширення знань та поглибленого вивчення окремих навчальних дисциплін, сучасних зразків озброєння, відпрацювання навчально-бойових завдань, курсанта (слухача, студента), участі в олімпіадах, конкурсах, конференціях, гуртках (секціях), проведення моделювання і виконання інших творчих завдань щотижня планується 9 годин за рахунок тижневого бюджету часу навчання курсанта. Згідно з розпорядком дня курсантів щодня, крім суботи та неділі, передбачено обов’язковий час (3 години) для самостійної роботи курсантів на базі кафедр з відповідним інформаційним та методичним супроводженням. В структурі аудиторних годин 19% припадає на лекції, а більш частина на практичні види занять (групові та семінарські - 22%, практичні та лабораторні – 59%). Така структура відображає практичне спрямування ОП згідно з вимогами замовників (роботодавців).</p>

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти	Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти явно не здійснюється в рамках ОП, але в ХНУПС разом з замовником (роботодавцем) реалізовано багато заходів для подолання розриву між теорією і практикою, освітою та службою у військах для підвищення якості підготовки та швидкого опанування первинної посади: згідно наказу начальника Генерального штабу Збройних Сил України від 19.04.2018 року №162 згідно затвердженого графіку планується залучення професіоналів-практиків, до проведення практичних навчальних занять; переважна більшість практик проводяться виключно на базі військових частин та підприємств оборонно-промислового комплексу, у тому числі з залученням їх представників до керівництва; представники замовника на підготовку фахівців (роботодавця) безпосередньо приймають участь у розробці та вдосконаленні освітніх програм та навчальних планів; зміст польових та тактико-спеціальних занять спрямований на комплексне опанування певної посади та у взаємодії з фахівцями інших спеціальностей у складі розрахунків (підрозділів) та з урахуванням сучасного бойового досвіду військ; в Збройних Силах України налагоджена дієва система роботи з відгуками на випускників; викладачі університету періодично проходять стажування на базі військових частин, промислових підприємств, установ і організації.
--	--

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП	http://www.hups.mil.gov.ua/pravila-prijomu/
Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?	Правила прийому до ХНУПС розроблені відповідно Умов прийому на навчання до ЗВО України в 2019 році, затверджених наказом МОН України від 11.10.2018 року № 1096 та Інструкції ... (наказом МОУ від 05.06.2014 № 360) Правила, перелік предметів ЗНО, мінімальний бал погоджуються замовником на підготовку фахівців та Департаментом військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики МОУ. На навчання приймається цивільна молодь, військовослужбовці строкової служби та за контрактом, військовозобов'язані, які не мають військових звань офіцерського складу, випускники військових ліцеїв. Вступ здійснюється за конкурсом на основі повної загальної середньої освіти та або наданих сертифікатів ЗНО з результатами оцінювання знань з конкурсних предметів (за шкалами оцінювання від 100 до 200 балів), або на основі випробувань з конкурсних предметів для визначеної наказом МОНУ пільгової категорії осіб. Вступні іспити для таких осіб проводяться з конкурсних предметів для вступників на відповідну спеціальність за розробленими та затвердженими встановленим порядком програмами відповідних загальноосвітніх предметів відповідно до програм зовнішнього незалежного оцінювання. Вступні іспити проводяться комісіями з проведення вступних іспитів, які входять до складу Приймальної комісії. Вступники обов'язково проходять оцінку рівня фізичної підготовки, психологічне обстеження та медичний огляд військово-лікарською комісією.
Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?	Визнання результатів навчання вступників, отриманих в інших ЗВО, регулюється Правилами прийому до ХНУПС, Інструкцією про порядок переведення, відрахування та поновлення курсантів (слухачів) ВВНЗ МО України (наказ від 24.12.1998 № 490), Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУПС. Для вступників, які попередньо навчалися в інших ЗВО, існує порядок визначення академічної різниці, яка встановлюється на підставі поданих документів про виконання освітньої програми (академічна довідка, виписка з заліково- екзаменаційних відомостей, додаток до диплому молодшого бакалавра/молодшого спеціаліста тощо). Документи, що регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, розміщено на офіційному сайті ХНУПС.
Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?	На даний час прикладів застосування вказаних правил на ОП Навігація та бойове застосування літальних апаратів на відмічено. При цьому, можна відмітити можливість, щодо академічної мобільності в межах університету між спеціалізаціями, а також приклад переведення курсанта льотного факультету до Київського національного університету (наказ НУ №248 від 27.09.2018 р.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?	Механізм визнання результатів неформальної освіти для здобувачів вищої освіти у ВВНЗ нормативно-правовою базою Міністерства оборони України не передбачено.
Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?	-

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи	<p>У ХНУПС існують очна форма навчання, яка забезпечує безпосередній контакт здобувачів освіти з викладачами, та заочна, в якій домінує самостійна робота здобувачів. Вивчення освітніх компонентів здійснюється зі застосуванням різних методів навчання, які передбачені Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУПС (введено в дію наказом ХНУПС від 30.08.2019 № 1612) та Методичними рекомендаціями з розроблення нормативних документів підготовки військових фахівців у ВВНЗ Міністерства оборони України та ВВП ЗВО України, які затверджені у 2016 році. Крім класичних, пріоритет при проведенні різних видів навчальних занять віддається активним методам навчання, що спрямовано на активізацію пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти та відповідає методикам, що діють в країнах-партнерах з НАТО та неодноразово обговорювались під час семінарів в межах програми НАТО DEEP щодо вдосконалення вищої військової освіти, а також технологіям інноваційного характеру (методи навчання за відповідними видами занять наведені в таблиці 3). Також в ХНУПС розповсюджений метод проблемного навчання, що забезпечує формування у здобувачів розуміння мети освітніх компонентів ОП для майбутньої професійної діяльності. У залежності від змісту та особливостей кожної освітньої компоненти застосовується диференційний підхід до вибору методів навчання, у тому числі залучення здобувачів до наукової роботи в межах військово-наукового товариства курсантів. Поєднання вказаних методів забезпечує опанування здобувачем під час навчання не лише суми знань та практичних навичок по окремим освітнім компонентам, але і досягнення головного результату навчання – комплексне опанування первинної посади у взаємодії з фахівцями різних спеціальностей. Якість засвоєння ОП, відповідність результатів навчання до вимогам замовників (роботодавців) визначалася комісією Командування ПС ЗС України у лютому 2019 року перед посиленою підготовкою випускників. Рівень підготовки випускників за підсумками посиленої підготовки, військового стажування та складання заліків безпосередньо у військах, випускної атестації вже 2 роки поспіль забезпечує отримання ними кваліфікації військового фахівця III класу під час навчання в ХНУПС.</p>
---	--

<p>Продemonструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?</p>	<p>Як відомо, метою студентоцентрованого підходу є розвиток у здобувача потрібних на ринку праці компетентностей та створення ефективної системи навчання протягом всього життя. В основу навчання та виховання в університеті покладено формування у курсантів лідерських якостей, високого рівня компетентності для авторитетного керівництва майбутніми підлеглими та підрозділами. Цьому сприяють обмін досвідом та тренінги, що проводяться експертами НАТО, залучення до навчальних занять офіцерів-лідерів з військ. Так, обговорення з курсанти підсумків міжнародного обміну досвідом з ВВНЗ країн НАТО дозволило вперше серед ВВНЗ України реалізувати особливий розпорядок діяльності курсантів старших курсів, що дозволяє їм особисто планувати траєкторію самостійної роботи в години відведені для самостійної підготовки за умови успішного навчання, високого рівня фізичної підготовки та дисципліни. Це мотивує їх на досягнення кращих результатів навчання, дає можливість у взаємодії з кафедрою використовувати різні форми і методи самостійної роботи, формує одну із важливих рис офіцера, як самостійність у прийнятті рішення і опануванні складних питань, дозволяє використовувати різноманітні інформаційні ресурси за межами університету (наукові бібліотеки та бібліотеки інших ЗВО та інш.) Крім того, курсанти старших курсів під час командно-методичної підготовки залучаються в якості помічників керівників занять з загально-військової підготовки для курсантів 1 курсу, що дозволяє їм оцінити ступінь досягнення результатів навчання та за потреби опанувати додаткові питання під час посиленої підготовки випускників перед стажуванням у військах. Курсанти є обов'язковими вищої освіти є членами Вченої ради університету та факультетів, що дозволяє їм брати участь у прийнятті рішень з питань всіх сфер діяльності університету. Такі форми і методи забезпечують реалізацію студентоцентрованого підходу, перетворюють здобувача вищої освіти в активного учасника процесу навчання, який прагне отримувати знання та формувати компетенції і навички, забезпечують мінімальний розрив між теорією і практикою у військах, швидку адаптацію випускників та мінімальний час опанування посади після випуску. Результати щоквартальних опитувань курсантів під час оцінки морально-психологічного стану свідчать про загальну задоволеність методами навчання та викладання. Крім того, начальник університету на протязі року проводить зустрічі з курсантами кожного курсу для забезпечення оперативного зворотного зв'язку щодо потреб курсантів.</p>
<p>Продemonструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи</p>	<p>Для здобувачів ОП в процесі навчання і для науково- педагогічних працівників впродовж викладання забезпечується академічна свобода, яка полягає у самостійності і незалежності учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної та наукової діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості від політичного впливу, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів (з урахуванням її ступеня обмеження доступу). Відповідно Положення про організацію освітнього процесу в ХНУПС науково-педагогічним працівникам надається можливість вносити зміни в робочі програми (у т.ч. спираючись на сучасний бойовий досвід), обирати нові методи навчання для ефективного засвоєння знань (у т.ч. за досвідом країн НАТО), проводити заняття із застосуванням сучасних технологій. Академічна свобода здобувачів досягається шляхом надання їм права вільно обирати форму навчання при вступі, теми курсових та атестаційних робіт, тематику роботи в військово-науковому товаристві курсантів, на вибір певних компонентів освітньої програми, на навчання одночасно за декількома освітніми програмами в університеті (за умови успішного навчання за основною), брати участь у формуванні індивідуального навчального плану тощо. Крім того, згідно “Положення про вищі військові навчальні заклади”, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 27.05.2015 року № 240 курсанти мають право “відвідувати додатково за узгодженням з командуванням факультету будь-які види занять, що проводяться у ВВНЗ і сприяють успішному оволодінню спеціальністю”.</p>

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів	<p>Вказана інформація висвітлена в робочих програмах. Форма робочої програми визначена Методичними рекомендаціями з розроблення нормативних документів підготовки військових фахівців у ВВНЗ Міністерства оборони України та ВНП ЗВО України, які затверджені у 2016 році Першим заступником Міністра оборони України. Здобувачам ОП інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання надається на першому занятті з дисципліни. Також курсанти мають доступ до даної інформації через внутрішній компонент системи дистанційного навчання Moodle (у т.ч. в гуртожитках та казармах на території університету) . Для кожного освітнього компонента завантажена робоча програма навчальної дисципліни, методичні розробки, тести, презентаційний матеріал та інше інформаційне забезпечення. Сильною стороною за досвідом ХНУПС є поєднання освітнього процесу за студентоцентризованим підходом, елементів дуальної освіти, вільного планування самостійної роботи, доступу до внутрішніх та зовнішніх інформаційних ресурсів університету, що приводить до ефективного формування компетентностей та результатів навчання у здобувачів ОП. Крім того, щорічно замовником на підготовку фахівців проводиться лекція щодо перспектив розвитку роду військ та вимог до випускників, що є ефективним підґрунтям викладачам для коригування робочих програм, а курсантам засобом інформування щодо сучасного стану військ та стимулом щодо коригування в разі потреби власної освітньої траєкторії за участю відповідної кафедри.</p>
Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП	<p>Згідно “Положення про вищі військові навчальні заклади”, затвердженого наказом МОУ від 27.05.2015 року № 240 НПП зобов’язані “вести наукові дослідження, брати участь у впровадженні їх результатів у військах (силах) та в навчальний процес, активно залучати до цієї роботи курсантів; керувати ВНР курсантів”, а курсанти мають право “брати участь у роботі військово-наукового товариства”. В ХНУПС велика увага приділяється залученню здобувачів ВО до наукових досліджень. На факультетах створені ВНТ та гуртки на кафедрах. Особливості їх роботи регламентуються “Положенням про організацію наукової і науково-технічної діяльності у Збройних Силах України” (затверджено наказом Міністра оборони України від 27 червня 2016 року №385) та “Положенням про наукову роботу слухачів (курсантів) ХНУПС” (затверджено наказом начальника ХНУПС від 11.11.2016 року №2103). Для безпосереднього наукового керівництва роботою гуртків начальником кафедри призначаються наукові керівники гуртків з числа осіб НПП дня університету. Позитивною рисою наукової роботи здобувачів вищої освіти університету є підвищення методологічної підготовки, розвиток наукового мислення, набуття навичок дослідницької роботи, творчого підходу до вирішення практичних задач. Приклади поєднання навчання і досліджень: Науково-педагогічні працівники кафедри приймають участь у виконанні НДР, безпосередньо представник кафедри у 2016-2019 роках був відповідальним виконавцем НДР «КУЛП» та НДР «Оптимус», в яких співвиконавцями НДР є курсанти факультету. Дана робота приводить до підвищення ефективності освітнього процесу за навчальними дисциплінами кафедри; спільно з Науковим центром Повітряних Сил розроблено робоче місце штурмана літака Ан-26 у складі ТМК «Віраж-РД»; результати наукових досліджень здобувачів ОП доповідаються на семінарах та наукових конференціях Харківського національного університету Повітряних Сил. кращі здобувачі ОП, які підготовлені воєнно-науковим гуртком за спеціальністю 253 Військове управління (за видами Збройних Сил) беруть участь у Всеукраїнських студентських олімпіадах та наукових конкурсах: у 2014 році курсант спеціалізації Навігація та бойове застосування літальних апаратів (НБЗЛА) здобув 2 місце у Всеукраїнській олімпіаді з напрямку "Аеронавігація" (НАУ, м. Київ). у 2015, 2017 роках курсанти спеціалізації НБЗЛА здобували призові місця на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (3 та 2 місце) з напрямку "Аеронавігація" (НАУ, м. Київ). Курсанти спеціалізації НБЗЛА були фіналістами конкурсу “АВІАТОР-2016”, “АВІАТОР-2018” та відвідали Міжнародний аерокосмічний салон у Ля Бурже (Франція) серед кращих студентів профільних ВНЗ України; у 2019 році курсант спеціалізації НБЗЛА здобув 2 місце на конкурсі з напрямку "Науки про Землю (Гідрометеорологія)" (м. Одеса, Державний екологічний університет); у 2019 році курсанти спеціалізації НБЗЛА прийняли участь в міжнародній науково-прктичній конференції молодих вчених «Політ-2019» (НАУ, м. Київ).</p>

<p>Продemonструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі</p>	<p>На основі принципу академічної свободи викладач та колектив кафедри визначає, які наукові досягнення та сучасні практики слід пропонувати здобувачам під час навчання. Пріоритетним напрямком оновлення освітніх компонентів є аналіз застосування військ (сил), модернізація ОБТ, керівні документи керівного складу. На основі інформаційно-аналітичних матеріалів, що надходять до ХНУПС, досвіду безпосередньої участі викладачів в ООС (АТО). Наприклад, у 2018-19 н.р. на озброєння прийнято модернізований літак Ан-26Ш, враховано в роботі при розробці НММ Розпочато вивчення нового навігаційного обладнання модернізованого літака Ан-26ш. На кафедрі закінчена в 2019 році НДР «Оптимус» щодо впровадження комплексної системи проведення оперативно-тактичних розрахунків та розіграшу бойових дій Повітряних Сил Збройних Сил України «ВІРАЖ-РД» в навчальний процес для підготовки курсантів ВВНЗ за спеціальністю 253 Військове управління (за видами Збройних Сил), що є актуальним для розробка рекомендацій науково-педагогічним працівникам щодо використання системи проведення оперативно-тактичних розрахунків та розіграшу бойових дій ПС ЗС України "ВІРАЖ-РД" в системі підготовки курсантів ВВНЗ за спеціальністю 253 Військове управління (за видами Збройних Сил). Заплановані результати виконання НДР «Оптимус» будуть впроваджені в освітні компоненти при підготовці курсантів спеціалізації «Навігація та бойове застосування літальних апаратів». У 2019 році кафедрою повітряної навігації та бойового управління авіації проведено педагогічний експеримент щодо відпрацювання методичних і технічних питань проведення занять НПП в системі підготовки курсантів в університеті із застосуванням ТМК ВІРАЖ-РД при підготовці курсантів за спеціалізацією "Навігація та бойове застосування літальних апаратів". Результати експерименту засвідчили можливість підвищення ефективності використання ТМК «ВІРАЖ-РД» за рахунок забезпечення об'єктивності документування елементів, які підлягають оцінюванню, що забезпечує своєчасність корегування програми підготовки з урахуванням індивідуальних якостей в рамках навчальної дисципліни «Тренажна підготовка на тренажерах (Ан-26ш)». Розвиток інформаційних технологій, поява сучасних ГІС технологій, обумовило необхідність введення даного матеріалу в межах дисципліни «Аеронавігаційне забезпечення польотів авіації», проведення навчальних занять та самостійної підготовки на базі Центру імітаційного моделювання в комп'ютерних класах. В ХНУПС немає перешкод до оновлення навчально-методичного забезпечення освітніх компонент з ініціативи викладача та рішення засідання кафедри. Оновлення контенту відбувається, як правило, наприкінці попереднього семестру (навчального року). Особливістю є те, що згідно наказу МОУ від 20.07.2015 року № 346 при перегляді програми навчальної дисципліни кафедра, яка ініціювала зміни додатково залучає кафедру, яка є випусковою за даною ОП, зміни або нова редакція ухвалюється вченою радою ХНУПС.</p>
<p>Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО</p>	<p>Інтернаціоналізація діяльності ХНУПС здійснюється в першу чергу під час участі в Програмі НАТО з питань вдосконалення військової освіти країн-партнерів DEEP (Defence Education Enhancement Program) та регулюється Стратегією інтернаціоналізації ХНУПС. В межах Програми DEEP у 2015-19 роках, як на базі університету, так і ВВНЗ країн-партнерів експертами НАТО проведено низку семінарів з питань сучасних підходів до розробки та вдосконалення навчально-методичного забезпечення, активних методів навчання, дистанційної освіти, впровадження програм лідерства, підвищення кваліфікації викладачів та організації наукової діяльності. Університет підтримує дружні стосунки та здійснює обмін досвідом, делегаціями курсантів та викладачів з Школою ВПС ЗС Французької Республіки (Салон-де-Прованс), Коледжем Королівських ВПС «Кранвелл» (Великобританія), Академією ВПС США (м. Колорадо Спрінгс), Академія ПС Королівства Норвегія (м. Трондхейм), Академія військового мистецтва Польщі, Академія ВПС Польщі (м. Демблін), Академія ЗС Словаччини (м. Ліптовського Мікулаша). Курсанти університету щорічно проходять навчання в Коледжі Королівських ВПС Великобританії у м. Кранвелл. Підсумки заходів інтернаціоналізації знаходять свій результат у вдосконаленні освітніх компонентів, впровадженні стандартів НАТО, приведенні розпорядку дня та філософії навчання і виховання до міжнародних канонів. Координація заходів інтернаціоналізації здійснюється через Відділення міжнародного військового співробітництва університету. Як приклад, представники кафедри проходили курси штабних процедур НАТО, приймали участь в семінарах за Програмами DEEP. За результатами зустрічей з представниками НАТО курсант спеціалізації Навігація та бойове застосування літальних апаратів був запрошений до відвідування Штаб-квартири НАТО.</p>

<p>Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?</p>	<p>В Університеті використовуються такі види контролю: вхідний, поточний, самоконтроль, модульний (рубіжний), семестровий, підсумковий. Крім того, за підсумками семестру здійснюється рейтингування здобувачів ОП, результати якого оприлюднюються в їх підрозділах на стендах. Вхідний контроль проводиться перед вивченням навчальної дисципліни з метою визначення рівня підготовки здобувачів ОП з навчальних дисциплін, які забезпечують її вивчення. Вхідний контроль дозволяє визначити готовність здобувачів вищої освіти до засвоєння навчальної дисципліни. Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах навчальних занять. Основна його мета - забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами ОП у процесі навчання, перевірка їх готовності до виконання наступних навчальних завдань, а також забезпечення управління їх навчальною мотивацією. Інформація, одержана під час поточного контролю, використовується для коригування методів і способів навчання, а також для самостійної роботи здобувачів ОП. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією під час проведення диференційованого заліку (модульного контролю) і враховуються викладачами при визначенні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни. Самоконтроль призначений для самооцінки здобувачами ОП якості засвоєння навчального матеріалу з конкретної навчальної дисципліни (теми, змістового модуля). З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми (розділу), а також у методичних розробках передбачаються питання для самоконтролю. Модульний (рубіжний) контроль - це контроль знань, вмінь, навичок здобувачів ОП після вивчення логічно завершеної частини (змістового модуля) програми навчальної дисципліни. Результати модульного (рубіжного) контролю є додатковою інформацією під час проведення заліку і враховуються викладачем при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з даної навчальної дисципліни. Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді диференційованого заліку або екзамену в строк, встановлений графіком-календарем освітнього процесу або розкладом навчальних занять та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни. Критерії оцінювання знань здобувачів ОП на екзамені, диференційованому заліку визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і повинні враховувати насамперед їх повноту і правильність, а також ступінь досягнення програмних результатів навчання. Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів на проміжних або заключному етапах їх навчання і проводиться відповідно до навчального плану на певному рівні вищої освіти. Підсумковий контроль складається із семестрового контролю та атестації здобувачів. Оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою, за шкалою ЄКТС та національною шкалою.</p>
<p>Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?</p>	<p>Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечується шляхом відображення відповідної інформації в робочій програмі навчальної дисципліни, форма, структура та вимоги до змісту якої регламентується Методичними рекомендаціями з розроблення нормативних документів підготовки військових фахівців у ВВНЗ Міністерства оборони України та ВВП ЗВО України, які затверджені у 2016 році Першим заступником Міністра оборони України. У робочій програмі навчальної дисципліни наведений розподіл балів за змістовними модулями, а також вказані максимальні та мінімальні бали з кожного контрольного заходу з урахуванням їх важливості та трудомісткості. Система контрольних заходів передбачає кількісні та якісні критерії оцінювання. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів за кількісними критеріями здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, незараховано); 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Якісні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів представлені у робочих програмах навчальних дисциплін як необхідний обсяг знань та вмінь.</p>

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?	<p>Здобувачі вищої освіти отримують інформацію про форми контрольних заходів та критерії оцінювання декілька разів протягом вивчення навчальної дисципліни. Вперше зазначена інформація доводиться на першому лекційному занятті, на якому здобувачі вищої освіти узнають про зміст і структуру навчальної дисципліни та безпосередньо форми контрольних заходів й критерії оцінювання. На цьому занятті більша увага приділяється особливостям вхідного контролю та визначаються способи здійснення, періодичність поточного контролю, й доводяться критерії оцінювання. На першому груповому занятті здійснюється вхідний контроль шляхом тестування з матеріалу навчальних дисциплін, що забезпечують вивчення конкретної навчальної дисципліни, і й доводяться критерії оцінювання. На передодні модульного контролю здобувачам вищої освіти видається завдання для підготовки та доводяться критерії оцінювання. Перед підсумковим контролем здобувачам вищої освіти видається завдання для підготовки, доводяться критерії оцінювання та узгоджується кількість й час консультацій. На кожній консультації та безпосередньо перед здійсненням підсумкового контролю здобувачам вищої освіти доводяться критерії оцінювання. Терміни проведення контрольних заходів зазначаються у розкладі навчальних занять (доводиться не пізніше 10 діб до початку семестру) та розкладі екзаменів (доводиться не пізніше 14 діб до початку екзаменаційної сесії), які оприлюднюються в підрозділах курсантів на відповідних стендах</p>
Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?	<p>Атестація випускників проводиться для встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти компетентностей та результатів навчання вимогам стандарту вищої освіти, професійного стандарту та ОП. Атестація здійснюється екзаменаційною комісією під головуванням представника замовника (роботодавця) із використанням наступних форм: комплексний екзамен за фахом та комплексний екзамен з іноземної мови згідно вимог професійного стандарту за спеціалізацією “Навігація та бойове застосування літальних апаратів”. Комплексний екзамен за фахом передбачає проведення атестації за змістовими модулями навчальних дисциплін: Повітряна навігація (Ан-26ш), Бойове застосування літака (Ан-26ш). Ці навчальні дисципліни за переліком компетентностей та результатів навчання є найбільш значущими для продовження освіти за освітньо-професійною програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Комплексний екзамен має теоретичну та практичну частину. Захист кваліфікаційної роботи дозволяє оцінити вміння здобувачів вищої освіти використовувати набуті компетентності та результати навчання для розв’язування актуальної науково-технічних (наукових) задач за спеціальністю. На підставі рішення екзаменаційної комісії ЗВО присуджує особі, яка успішно виконала ОП, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює відповідну кваліфікацію.</p>
Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?	<p>Процедура проведення контрольних заходів описана у наказах МОУ від 20.07.2015 № 346 та від 09.09.2015 № 472, Положенні про організацію освітнього процесу в ХНУПС (доступні на сайті університету http://www.hups.mil.gov.ua/assets/doc/admission-university/publiczna-informatsiya/2.pdf). Вони містять процедуру проведення контрольних заходів, а також процедури повторної здачі та оскарження результатів. Робоча програма з навчальної дисципліни містить її структуру та зміст з вказанням кількості відведених годин та розподілом балів за кожним контрольним заходом. За кожною освітньою програмою розробляється навчальний план, який затверджується рішенням Вченої ради університету та є основою для складання Графіка-календаря освітнього процесу, що затверджується начальником ХНУПС. Він регулює процедуру освітнього процесу (послідовність та тривалість окремих його елементів), у тому числі контрольних заходів. Для проведення атестації здобувачів наказами МОУ та Командування ПС ЗС України призначаються Голова екзаменаційної комісії та голови підкомісій за спеціалізаціями, персональний склад викладачів затверджується наказом ХНУПС. Розклад розклад комплексних екзаменів і захисту атестаційних робіт затверджується начальником ХНУПС та оприлюднюється на стендах кафедри та у підрозділах курсантів.</p>

Яким чином ці процедури забезпечують об’єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП	<p>Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУПС основними принципами контрольних заходів є відкритість та колегіальність, повнота, об’єктивність та неупередженість оцінювання досягнень курсантів.</p> <p>Об’єктивність екзаменаторів забезпечується: рівними умовами для всіх здобувачів та відкритістю інформації про ці умови, єдиними критеріями оцінки, оприлюдненням строків здачі контрольних заходів, можливістю застосування комп’ютерного тестування знань. Здобувачі, які не виконали індивідуальні завдання або не склали диференційований залік (ДЗ) чи екзамен з поважних причин, ліквідують академічну заборгованість у термін, встановлений керівником ХНУПС. Повторне перескладання ДЗ або екзамену допускається не більше двох разів. Друге перескладання ДЗ або екзамену у здобувачів приймає комісія, яка створюється начальником кафедри. Під час атестації випускників Голова ЕК (представник замовника згідно з вимогами наказу МОУ від 09.09.2015 № 472 зобов’язаний розглядати заяви або скарги здобувачів з питань складання екзаменів, захисту атестаційних робіт та приймати відповідні рішення. Захист атестаційних робіт проводиться на відкритому засіданні ЕК за участю не менше половини її складу за обов’язкової присутності голови ЕК або його заступника. Оцінки виставляє кожний член комісії, а голова підсумовує їх результати по кожному студенту. Випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів ОП, а також конфлікту інтересів не відбувалося.</p>
Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП	<p>В ХНУПС обов’язковою умовою задовільної атестації на час семестрового контролю є відсутність заборгованостей з лабораторних робіт, зарахування семестрового індивідуального завдання. Здобувачі, які не виконали індивідуальні завдання або не склали диференційований залік чи екзамен, ліквідують академічну заборгованість у термін, встановлений Планом ліквідації академічних заборгованостей. Повторне перескладання диференційованого заліку або екзамену допускається не більше двох разів. Друге перескладання диференційованого заліку або екзамену у курсантів приймає комісія. Здобувачі, які під час семестрового контролю отримали оцінки "незадовільно" з трьох і більше навчальних дисциплін або при другому повторному перескладанні комісії диференційованого заліку чи екзамену отримали оцінку "незадовільно", відраховуються з ХНУПС. Випускник, який отримав оцінку "незадовільно" на комплексному екзамені або під час захисту атестаційної роботи, не позбавляється права продовжувати складати інші екзамени чи захищати атестаційну роботу. У таких випадках після завершення атестації він відраховується з ХНУПС як такий, що виконав навчальний план, але не пройшов атестації. При цьому йому видається академічна довідка. Здобувачі, які не атестовані у затвердженій для них строк або не склали комплексні екзамени, не захистили атестаційну роботу, мають право на повторну атестацію у наступний період роботи екзаменаційної комісії у ХНУПС упродовж трьох років після відрахування.</p>
Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП	<p>Відповідно до наказу Міністерства оборони України від 09.09.2015 № 472 "Про затвердження Положення про екзаменаційні комісії ВВНЗ та ВНП ЗВО" скарги та заяви курсантів (слухачів, студентів) з питань складання комплексних екзаменів та захисту атестаційних робіт голова ЕК розглядає особисто та приймає відповідні рішення до закінчення роботи ЕК. Повторні складання комплексного екзамену і захист атестаційної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяються. Обговорення результатів комплексного екзамену або захисту атестаційної роботи стосовно кожного здобувача проводиться на закритому засіданні підкомісії ЕК. Для вирішення суперечливих питань на обговорення запрошуються керівник атестаційної роботи, начальник відповідної кафедри, за профілем якої приймається комплексний екзамен або захищається атестаційна робота, а з дозволу голови ЕК також фахівці з інших підкомісій ЕК. Рішення щодо оцінки за комплексний екзамен та захист атестаційної роботи стосовно кожного здобувача приймається відкритим голосуванням лише членами цієї підкомісії більшістю голосів. При однаковій кількості голосів, що визначають різні оцінки, голос голови підкомісії є ухвальним. Протягом періоду здійснення освітньої діяльності випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів серед здобувачів ОП не було.</p>
Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?	<p>Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності у ХНУПС знайшли відображення у таких нормативно- правових документах: “Положення про організацію освітнього процесу в ХНУПС”, “Положення про протидію академічному плагіату в ХНУПС” (http://www.hups.mil.gov.ua/assets/doc/admission-university/publiczna-informatsiya/2.pdf) та наказ начальника ХНУПС від 26.12.2017 року № 2545 “ Про створення комісії з питань академічної доброчесності при проведенні дисертаційних досліджень”. Ці положення спрямовані на підтримку ефективної системи дотримання академічної доброчесності, яка поширюється на наукові та навчально-методичні праці учасників освітнього процесу, атестаційні, курсові роботи (проєкти) здобувачів вищої освіти</p>

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?	Університетом укладено договір з компанією з компанією “Антиплагіат” щодо використання онлайн-сервісу Unicheck компанії ТОВ «Антиплагіат» для перевірки наукових публікацій, навчально-методичних праць та впровадження принципів академічної доброчесності в університетську культуру та покращення академічної мотивації здобувачів вищої освіти та викладачів. За підсумками висновків онлайн-сервісу Unicheck щодо відкритих атестаційних робіт кафедрою приймається рішення щодо допуску роботи до захисту.
Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?	Для популяризації академічної доброчесності серед здобувачів у ХНУПС проводиться консультування щодо вимог з написання письмових робіт із наголошенням на принципах самостійності, коректного використання інформації з інших джерел та уникання плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань. Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУПС запобігання академічного плагіату передбачає: розробку та розповсюдження методичних матеріалів із визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані джерела; ознайомлення осіб, які навчаються, з документами, що регламентують запобігання академічного плагіату; розміщення на веб-сайтах періодичних видань університету викладу етичних норм публікації та рецензування статей. Всебічне сприяння підвищенню академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу позитивно впливає на престиж закладу освіти та його кадрового складу, підвищує рейтинг в системі вищої освіти України, що підвищує привабливість університету на ринку освітніх послуг для потенційних здобувачів.
Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП	За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково- педагогічні та наукові працівники закладів освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності, види якої визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУПС та Положенням про протидію академічному плагіату в ХНУПС. Науково-педагогічні та педагогічні працівники, здобувачі наукових та освітніх ступенів несуть відповідальність за порушення вимог подання своєї науково-дослідної, атестаційної роботи для перевірки онлайн-сервісом Unicheck. Встановлення академічного плагіату в опублікованих працях є підставою для заборони автору включати такі праці у перелік науково-методичних публікацій. Обов’язкова перевірка на академічний плагіат атестаційних робіт здобувачів вищої освіти ОП передбачена у 2020 р.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?	Конкурсний добір викладачів на вакантні посади НПП в ХНУПС ґрунтується на: законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», спільним наказом МОН та МО України від 19.10.2016 № 542/1255 “Про затвердження Інструкції про порядок заміщення на конкурсній основі вакантних посад НПП у ВВНЗ, ВНП ЗВО, що належать до сфери управління Міністерства оборони України», Статуті ХНУПС (посилання надані сайті: http://www.hups.mil.gov.ua/assets/doc/admission-university/publiczna-informatsiya/2.pdf). Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об’єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників (НПП). Кандидати на повинні бути громадянами України та володіти державною мовою. Вимоги до посад враховують наступні професійні якості: наявність наукового ступеня та вченого (почесного) звання, стаж роботи на посадах НПП, рівень військової освіти та вищої освіти не нижче магістра, досвід проходження військової служби на відповідних посадах. За умови відповідності кандидатів вимогам до посади, встановленим для НПП, перевага надається особам, які мають статус учасника бойових дій, відповідно до законодавства. Розгляд документів претендентів на вакантні посади здійснюється конкурсною комісією університету, склад якої затверджується наказом ХНУПС.
---	---

<p>Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу</p>	<p>Участь замовників на підготовку військових фахівців (роботодавців) передбачена у розробці та вдосконаленні освітніх програм та навчальних планів (діюча редакція ОП розроблена робочою групою згідно наказу КПС ЗС України від 08.05.18 № 126ад). Тематика атестаційних робіт випускників підлягає обов'язковому погодженню з замовниками на предмет її актуальності сучасним вимогам військ (сил). Атестація випускників здійснюється екзаменаційною комісією, в якій голова комісії та голови підкомісій по спеціалізаціям призначаються з представників замовника та військових частин. Комісія відпрацьовує звіт з пропозиціями та рекомендаціями не лише для ХНУПС, але і до структурних підрозділів МОУ щодо покращення системи підготовки, пріоритетного забезпечення ресурсами та сучасними зразками ОВТ та тренажерами та інш. Щорічно за заявкою ХНУПС через Командування ПС ЗС України формується "План проведення стажувань (практик) курсантів та НПП ВВНЗ", який затверджується НГШ ЗС України та виділяються місця у військах для проведення практик та військового стажування курсантів і НПП. Під час практик та військових стажувань представники військових частин є керівниками занять згідно з вимогами наказу МО України від 12.01.2016 року № 5 "Про затвердження Інструкції про порядок організації і проведення військового (флотського) стажування...". Це забезпечує високу актуальність практичного навчання здобувачів вищої освіти та відповідність їх практичних навичок вимогам військ та замовника (роботодавця).</p>
<p>Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців</p>	<p>Згідно рішень колегії МО України, що затверджені наказом МОУ від 14.08.2015 року № 407 та наказу Генерального штабу ЗС України від 14.08.2015 року № 145 "Про порядок планування та проведення занять керівним складом структурних підрозділів ГШ ЗС України та органів військового управління, які є замовниками на підготовку військових фахівців з курсантами ВВНЗ та ВВП ЗВО" щоквартально Командуванням ПС ЗС України формуються плани залучення представників замовника до проведення навчальних занять на актуальну тематику пов'язану з сучасним бойовим досвідом військ (сил), досвідом впровадження новітніх та модернізованих зразків ОВТ. У 2018-2019 навчальному році організація проведення навчальних занять здійснюється на підставі «Плану проведення навчальних занять та контролю за якістю організації навчально-виховного процесу у ВВНЗ та ВВП ВНЗ на 2018-2019 навчальний рік. (наказ КПС №7314пз від 23.07.2018 Також представниками замовника проводяться навчальні заняття під час проведення атестацій. Як приклад, у 2019 році до проведення навчальних занять було залучено членів ЕК, під час проведення атестації випускників льотного факультету. Щорічно 1 вересня Командувач або його заступник з бойової підготовки проводить лекцію для НПП та курсантів випускних курсів з питань сучасного стану та перспектив розвитку родів військ Повітряних Сил. Університет має у складі Науковий центр Повітряних Сил, провідні наукові працівники якого приймають участь в проведенні навчальних занять з курсантами.</p>
<p>Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння</p>	<p>Згідно наказу МО України від 20.07.2015 № 346 "Про затвердження Положення про особливості організації освітнього процесу у ВВНЗ та ВВП ЗВО" підвищення кваліфікації викладачів здійснюється: на курсах підвищення кваліфікації, а також на інших курсах, які забезпечують підвищення індивідуальної фахової підготовки, на стажуванні у військах (силах), споріднених ВВНЗ, в установах, на підприємствах, в організаціях МО України та інших центральних органів виконавчої влади України, а також на навчаннях військ (сил), випробуваннях озброєння та військової техніки тощо; У 2018 - 2019 році НПП кафедри приймали: курси навчання при військовому інституті національного університету ім. Т.Г.Шевченка «Сучасне топогеодезичне забезпечення за допомогою електронних карт «Arcgis». навчальний курс з порядку організації процесу планування на тактичному рівні за стандартами НАТО за участю експертів НАТО у рамках Програми НАТО з удосконалення військової освіти. участь у Командно-штабному тренуванні з органами військового управління «Південний рубіж – 2019» участь в головній конференції з планування багатонаціонального навчання "Чисте небо – 2018", відповідно до Плану заходів військового співробітництва ЗС України У 2018/2019 навчальному році 2 НПП кафедри підвищили професійний рівень на курсах підвищення кваліфікації, один НПП пройшов курси з питань організації та використання технологій дистанційного навчання в ЗС України. та 4 НПП шляхом стажування у військах, два НПП є учасниками бойових дій.</p>

Продemonструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності	Система заходів стимулювання розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних працівників ХНУРЕ передбачає матеріальні та моральні заохочення, що визначені нормативно-правовою базою Міністерства оборони України та ХНУПС (Статут, Колективний договір між адміністрацією та комітетом первинної профспілкової організації, Положення про преміювання працівників). З метою мотивації викладачів на вдосконалення професійної майстерності відповідно до наказу начальника ХНУПС від 20.09.2016 року № 1675 “Про вдосконалення системи методичної роботи в університеті” запроваджено систему конкурсів (на кращий активний метод навчання, на краще впровадження сучасних інформаційних технологій, на кращий підручник (навчальний посібник), на кращого викладача), в яких приймають участь всі кафедри. Це є елементом мотивації і змагальності в професійному розвитку не лише для окремого викладача, але і колективів кафедр Оцінка та заохочення викладачів здійснюється за результатами їх діяльності, конкурсів та за підсумками їх рейтингу. За підсумками навчального року у серпні на навчально-методичних зборах кожна кафедра отримує рейтингову оцінку, визначаються кращі з отриманням перехідного вимпелу. Крім того, за підсумками навчального року та з нагоди професійних свят викладачі отримують заохочення (відзнаки, грамоти, цінні подарунки) від керівництва МО України, Генерального штабу ЗС України, Командування ПС ЗС України (як замовника та роботодавця).
--	--

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продemonструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?	Освітня діяльність з підготовки здобувачів ОП забезпечується НМТД ХНУПС, яка відповідає ліцензійним вимогам та вимогам провадження освітньої діяльності. ХНУПС має розвинуту соціальну інфраструктуру. Планування розвитку НМТБ здійснюється на короткострокову та довгострокову. Для забезпечення практичної спрямованості навчання здобувачів за даною ОП тренажну підготовку здобувачі проходять з використанням ТМК ВІРАЖ-РД (Ан-26Ш) (розроблена в ХНУПС 2016 рік, та модернізована у 2018 році). Практичні навички з експлуатації ОБТ здобувачі отримують на НТК льотного факультету, в авіаційних частинах. Загальновійськова підготовка: стрілецький полігону ХНУПС (с. В.Проходи), який повністю модернізований у 2018-19 роках. Університет має навчальну бібліотеку: більше 1331000 прим. А саме, навчальна література – більше 710 тис. прим., а художня бібліотека з понад 120000 книжковим фондом. Здобувачі ОП мають вільний доступ до мережі Інтернет. Інформаційне забезпечення аудиторних занять здійснюється через локальну мережу з використанням платформи Moodle. В ХНУПС створено спеціальне програмний комплекс АС “Каскад” для автоматизації складання розкладу навчальних занять. Навчально-методичне забезпечення ОП гарантує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів. Документи про фінансову діяльність, на сайті ХНУПС (http://www.hups.mil.gov.ua/publicna-informaciya/ , http://www.hups.mil.gov.ua/derzhavni-zakypivli/).
Продemonструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?	Освітнє середовище, що створене в ХНУПС поєднує використання підходів, які притаманні сучасним ЗВО, так специфічних підходів, що необхідні для формування професійно важливих якостей (використання спеціалізованих навчальних аудиторій з розгорнутими зразками озброєння та військової техніки (ОБТ) та тренажерами, створення спеціального програмного забезпечення та власних тренажно-імітаційних систем, проведення занять на власних навчально-бойових зразках ОБТ в польових умовах, створення власної полігонної база для занять у полі, формування спеціальних фізичних якостей за “Бойовою армійською системою” на спеціальних спортивних знаряддях та спорудах щосеместрова система ТСЗ та навчань фахівців різних спеціальностей для відпрацювання їх взаємодії у ході бойових дій, широке використання сучасної навчальної бази військ, навчання та виховання не лише в аудиторії, але на протязі всієї доби, отримання навичок роботи з підлеглими і проходження курсу лідерства та інш.. Комплексний підхід до формування освітнього середовища забезпечує повну готовність випускника до опанування первинних посад у військах, отримання ще під час навчання в ХНУПС кваліфікації військового фахівців III класу, тобто повне задоволення всіх потреб його потреб, які необхідні для успішної реалізації своєї майбутньої кар’єри. Результати щоквартальних опитувань курсантів під час оцінки морально-психологічного стану свідчать про загальну задоволеність умовами навчання, харчування, проживання та повсякденної діяльності.

<p>Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?</p>	<p>Освітнє середовище ХНУПС є безпечним для життя і здоров'я здобувачів ОП, що забезпечується діяльністю підрозділів ХНУПС: служба охорони праці, служба військ, квартирно-експлуатаційна-служба, поліклініка з лазаретом, чергова служба добового наряду з відповідними технічними засобами відеоспостереження та охорони. Кожен перший четвер місяця проводяться заходи "Дня безпеки життєдіяльності та охорони праці". Щотижня з здобувачами вищої освіти та постійним складом проводяться профілактичні інформування з питань травматизму та безпеки дорожнього руху. Під час вступу до університету всі кандидати на навчання проходять психологічне обстеження та медичний огляд військово-лікарською комісією. Допуск до всіх видів практичних занять, пов'язаних з експлуатацією зразків ОБТ, використанням навчально-лабораторного обладнання здійснюється після проведення інструктажу з питань техніки безпеки. Періодичний моніторинг морально-психологічного стану здобувачів освітнього процесу, ступеня їх задоволення процесами навчання, виховання, забезпечення здійснюють психологи відділу морально-психологічного забезпечення та група психолого-педагогічного супроводження освітнього процесу. Також всі здобувачі підлягають обов'язковому щорічному медичному огляду в поліклініці університету. Щоденний контроль за станом здобувачів здійснюють командири підрозділів (начальники курсів, курсові офіцери, заступники командирів з морально-психологічного забезпечення).</p>
<p>Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?</p>	<p>Згідно з "Положенням про вищі військові навчальні заклади", яке затверджено наказом Міністерства оборони України від 27.05.2015 № 240 курсанти знаходяться на повному державному утриманні, офіцери-командири підрозділів курсантів здійснюють управління, супроводження та контроль за всіма сферами їх діяльності (навчання, виховання, військова дисципліни, повсякденна діяльність, внутрішній порядок, індивідуальна робота та інш.). Крім того, відповідно до Положення про кураторську роботу, за кожною навчальною групою закріплений викладач кафедри, який здійснює первинну підтримку здобувачів з усього кола питань навчання в університеті. Комунікація викладачів і кураторів із здобувачами ОП здійснюється безпосередньо під час навчальних занять, в години самостійних занять в закріплених за групою аудиторіях, під час щотижневих підведень підсумків в підрозділах курсантів. Командири підрозділів здійснюють постійний контроль і надання допомоги здобувачам у навчанні, організації та забезпеченні їх самостійної роботи, організовують постійний зв'язок з викладачами кафедр; У разі конфліктних або складних ситуацій до вирішення питань здійснюється через командирів курсантських підрозділів, управління факультету з залученням (в разі потреби) начальників кафедр та викладачів, офіцерів структур морально-психологічного забезпечення. З курсантами щотижнево проводяться цільові інформування в системі інформаційно-пропагандистського забезпечення, додаткові заходи культурологічної та націонал-патріотичної роботи. Начальник університету неодноразово на протязі року проводить зустрічі з підрозділами курсантів, де особисто відповідає на всі їх питання або приймає рішення щодо вирішення проблем в разі їх наявності. На зустрічі залучаються також заступники начальника університету та начальники служб забезпечення. Кожен здобувач може особисто звернутися до начальника університету через електронну пошту на сайті університету (http://www.hups.mil.gov.ua/zvernennya-ta-pobazhannya/) та аккаунти в соціальній мережі Facebook. Доступ до мережі Інтернет в казармах та гуртожитках курсантів безоплатний на основі технології Wi-Fi. Консультативну допомогу надають психологи відділу морально-психологічного забезпечення та фахівці групи психолого-педагогічного супроводження освітнього процесу. Результати періодичних опитувань та тестувань здобувачів ОП свідчать про загальну їх задоволеність.</p>

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)	ХНУПС створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми проблемами. Інформація для осіб, які мають право на спеціальні умови вступу, представлений механізм зарахування окремих категорій вступників розміщені на сайті університету (http://www.hups.mil.gov.ua/pravila-prijomu/). Особлива увага під час роботи офіцерів структур морально-психологічного забезпечення та командирів курсантських підрозділів приділяється роботі з курсантами з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей учасників бойових дій (АТО, ООС), які загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва. В ХНУПС визначено Порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам під час відвідування, який затверджений наказом начальника університету від 19.07.2018 року №1307. Для поліпшення доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення навчальний корпус загальноуніверситетських кафедр облаштований пандусом. Навчальний корпус для підготовки студентів обладнання пандусом не потребує. Планом розвитку університету передбачено заходи щодо поліпшення доступності для осіб з інвалідністю та встановленню пандусів в інших навчальних корпусах та заміна ліфтів в гуртожитку та навчальному корпусі загальноуніверситетських кафедр.
Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?	Освітня діяльність університету базується на принципах дотримання верховенства права, гуманізму, демократизму, пріоритетності загальнолюдських духовних цінностей, рівного доступу для здобуття вищої освіти на конкурсних засадах кожного вступника, рівність умов для кожного здобувача щодо повної реалізації його здібностей, таланту, всебічного розвитку. В університеті є відділ морально-психологічного забезпечення та група психолого-педагогічного супроводження освітнього процесу, на факультетах та в підрозділах курсантів - заступники з морально-психологічного забезпечення, що забезпечує надійний моніторинг та превентивні заходи до виникнення конфліктних ситуацій. Урегулювання конфлікту інтересів у здійснюється відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та системи антикорупційних заходів. В університеті створено позаштатну групу з питань запобігання корупції на чолі з заступником начальника університету з морально-психологічного забезпечення. З метою запобігання дискримінації в університеті створено окремий комітет та призначено радник начальника університету з питань гендерної освіти, який здійснює різноманітні заходи задля формування особистісної і колективної гендерної культури, організовує психолого-корекційну та тренінгову роботи з питань недискримінації та гендерної рівності, організовує науково-дослідну роботу з недискримінаційної та гендерної проблематики та інше. Розгляд звернень, скарг і заяв, що надходять до ХНУПС, відбувається відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закону України «Про звернення громадян» та Статутів ЗС України. Розгляд скарг і звернень відбувається шляхом особистого прийому громадян керівництвом університету у встановлені дні та години відповідно до графіку прийому, який розміщено на офіційному веб-сайті. Про результати розгляду скарг і звернень громадянину повідомляється письмово або усно, за його бажанням. Начальник університету неодноразово на протязі року проводить зустрічі з підрозділами курсантів, де особисто відповідає на всі їх питання або приймає рішення щодо вирішення проблем в разі їх наявності. На зустрічі залучаються також заступники начальника університету та начальники служб забезпечення. Протягом періоду впровадження освітньої діяльності за ОП конфліктних ситуацій не було.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет	Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП ХНУПС регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУПС та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба (http://www.hups.mil.gov.ua/publicna-informaciya/).
---	--

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?	Механізм розробки, затвердження, моніторингу та щорічного перегляду (вдосконалення) освітніх програм, навчальних планів та навчальних програм передбачає виконання наступних процедур: моніторинг замовником та Університетом відгуків на випускників, інформаційно-аналітичних матеріалів з бойового досвіду застосування роду військ (сил), міжнародних стандартів, матеріалів науково-практичних конференцій, тощо, аналіз актуальності і відповідності змісту, результатів навчання освітньої програми вимогам держави та замовника; прийняття рішення замовником або ініціація Університетом пропозиції щодо створення освітньої програми або внесення змін; створення спільно з замовником на підготовку фахівців робочих груп для розробки освітніх програм за певним рівнем вищої освіти та спеціальністю; створення в разі підготовки за новою спеціалізацією професійного стандарту вищої військової освіти; формулювання цілей і завдань освітніх програм або змін до них; формулювання критеріїв, за якими відбуватиметься перегляд навчальних планів у результаті як зворотного зв'язку із викладачами, курсантами, випускниками і замовниками, так і внаслідок прогнозування розвитку воєнної науки і суспільства в цілому, аналізу набутого бойового досвіду роду військ (сил); розробка навчального плану або змін до нього; формулювання вимог до результатів навчання або змін до них; розробка програм навчальних дисциплін або змін до них. У 2018 році професійний стандарт та освітня програма були доопрацьовані та в них внесені зміни з урахуванням Рішень колегії Міністерства оборони України, затверджених наказом Міністерства оборони України від 30.05.2017 року № 298, науково-практичних конференцій щодо вдосконалення підготовки військових фахівців, стандартів НАТО та досвіду застосування військ в антитерористичній операції (наказ Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 08.05.18 № 126ад “Про створення робочих груп з розробки професійних стандартів вищої військової освіти та освітньо-професійних програм підготовки військових фахівців”).
Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП	Згідно Статуту ХНУПС здобувачі вищої освіти залучені до участі у діяльності органів громадського самоврядування університету, вчених рад факультетів та Вченої ради університету (не менше 10%), органів курсантського та студентського самоврядування. Також моніторинг думки здобувачів вищої освіти здійснюється через структури морально-психологічного забезпечення освітнього процесу та групу психолого-педагогічного забезпечення освітнього процесу під час періодичних опитувань. За результатами отриманого зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти приймається рішення про перегляд та оновлення освітньої програми, зокрема. Для прикладу, за участю курсантів та досвідом міжнародного військового співробітництва в ХНУПС вперше серед військових ЗВО реалізовано особливий розпорядок дня курсантів старших курсів, що дозволяє їм за умови успішного навчання (не нижче “добре” за національною шкалою) та відсутності порушень військової дисципліни самостійно планувати свою освітню діяльність і розвивати професійно-необхідні якості зранку та в післяобідній час. Що позитивно вплинуло на загальну мотивацію до успішного опанування ОП. Як приклади, за результатами дослідження курсантів з питань методики проведення тренажерної підготовки, які доповідались на міжнародній науково-прктичній конференції молодих вчених «Політ-2019» (НАУ, м. Київ), реалізовані в НДР «Оптимус» впровадженні зміни в дисципліну «Тренажерна підготовка на тренажерах (Ан-26ш).
Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП	Раді курсантів згідно Статуту ХНУПС надано повноваження щодо обговорення та вирішення питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування; надання пропозицій командуванню Університету щодо розвитку навчальної матеріально-технічної бази; участь у проведенні просвітницьких, наукових, спортивних, оздоровчих та інших заходів; участь своїх представників у робочих та консультативно-дорадчих органах; прийняття протоколів, що регламентують їх організацію та діяльність; здійснення виховного впливу на курсантів щодо відповідальності за виконання ними службових і громадських обов'язків. Курсанти можуть висловити свої пропозиції безпосередньо начальнику університету під час періодичних зустрічей з курсом та на електронну пошту начальника університету, яка розміщена на сайті (http://www.hups.mil.gov.ua/zvernennya-ta-pobazhannya/).

<p>Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості</p>	<p>Підготовка фахівців 2020 року випуску здійснювалася за професійними стандартами та освітніми програмами, що були розроблені робочою групою під керівництвом провідних фахівців-практиків Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, яке є замовником на підготовку фахівців (роботодавець) та науково-педагогічних працівників ХНУПС (наказ Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 17.05.2016 № 119ад “Про створення робочих груп з розробки професійних стандартів вищої військової освіти та освітньо-професійних програм підготовки військових фахівців”). У 2018 році професійні стандарти та освітньо-професійні програми були доопрацьовані та в них внесені зміни з урахуванням Рішень колегії Міністерства оборони України, затверджених наказом Міністерства оборони України від 30.05.2017 року № 298, науково-практичних конференцій щодо вдосконалення підготовки військових фахівців, стандартів НАТО та досвіду застосування військ в антитерористичній операції. Як приклад, однією з процедур забезпечення якості ОП є методичне забезпечення. Командування Повітряних Сил своєчасно здійснює доведення нових документів до університету, так з метою врахування в роботі надано електронну копію наказу КПС ЗС України від 03.12.2018 №228 «Про затвердження Інструкції з об'єктивного контролю в авіації Повітряних Сил Збройних Сил України». Забезпечення виконання програми льотної підготовки здійснюється шляхом внесення змін до графіку-календарю.</p>
<p>Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП</p>	<p>Всі випускники за ОП працевлаштовуються на відповідні первинні посади та проходять службу у військових частинах відповідного роду військ (сил) Збройних Сил України. За підсумками першого року служби їх безпосередніми командирами відпрацьовується відгук з оцінками його професійних та особистих якостей, недоліками (за наявності) та пропозиціями, який надається замовнику на підготовку фахівців (роботодавцю) та до Університету. Відгуки аналізуються на засіданнях кафедр та Вчених рад факультетів з відпрацюванням пропозицій щодо подальшого вдосконалення програм навчальних дисциплін та ОП. Узагальнені та системні пропозиції розглядаються на Вченій раді ХНУПС.</p>
<p>Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?</p>	<p>Досвід участі викладачів кафедри повітряної навігації та бойового управління авіації в АТО (ООС) та аналіз інформаційно-аналітичних матеріалів, що надходять до університету засвідчив про необхідність вдосконалення володіння випускниками навичками з питань навігації в умовах обмеження навігаційного забезпечення району польоту. Для набуття практичних навичок обмеженого використання навігаційного обладнання здійснюється відпрацювання відповідних елементів під час виконання вправ з дисципліни «Тренажерна підготовка на тренажерах (Ан-26ш). Як приклад, під час проведення атестації випускників, визначено недоліки: Недолік. Потребує вдосконалення система командирського інформування курсантів льотного факультету, особливо, що стосується політико-правових питань (у тому числі під час тривалого льотного навчання за межами університету). Заходи З метою забезпечення у курсантів розвинутого кругозору з політико-правових питань, курсанти випускного курсу щоденно залучаються на командирське інформування в університеті. Окремі курсанти під час захисту кваліфікаційних робіт відчували себе недостатньо впевнено і не володіють навичками публічних виступів Недолік. Потребують вдосконалення знання курсантів льотного факультету з питань державоутворення, реформування ЗС України, структури МО та ЗС України, видів та родів військ ЗС України, військових частин та підрозділів та змін, які відбувалися в ЗС України за останній рік Заходи Заступником начальника факультету з ННР-ННЧ 24.09.2019 року проведено з курсантами випускного курсу оглядової лекції з питань державоутворення, структури МО та ЗС України, реформування ЗС України та змін, які відбувалися в ЗС України за останній рік. Начальниками кафедр №№ 101, 102, 105 25.09.2019 року проведено групові заняття з курсантами відповідних спеціалізацій з питань структури видів та родів військ (авіації) ЗС України, військових частин та підрозділів.</p>
<p>Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?</p>	<p>Під час роботи екзаменаційної комісії з атестації випускників за даною ОП було з'ясовано Відсутність в університеті системи оперативного контролю та реагування на показники рівня підготовки курсантів під час практик у військових частинах (рівномірність нальоту між частинами, бойове застосування, кількість наведень та управлінь та інш.) та розподілу паливно-мастильних матеріалів між військовими частинами авіації ПС та авіації СВ Заходи. Внесено зміни до графіка-календаря навчального процесу та у план практик та військового стажування на 2019 рік з урахуванням інтенсивності та характеру заходів бойової підготовки у військових частинах для забезпечення рівномірного та повного досягнення курсантами рівня, що відповідає вимогам до військового фахівця III класу.</p>

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?	До складу розробників навчальної програми за кожною навчальною дисципліною в обов’язковому порядку залучається представник випускової кафедри з даної спеціальності (спеціалізації), що забезпечує військово-спеціальну та фахову спрямованість змісту навчання, внутрішній контроль академічної спільноти за якістю ОП. В університеті запроваджено роботу групи кращих методистів з контролю навчальних занять, які впливають на якість ОП через забезпечення якості методики викладання навчального матеріалу. Відповідно до затвердженого розпорядку дня щотижня в понеділок в підрозділах курсантів відбувається підведення підсумків навчання та виховання за попередній тиждень з залученням представників керівництва факультету випускових кафедр та кураторів з числа науково-педагогічних працівників. На підведенні підсумків обговорюється якість та якість навчання, визначаються кращі та гірші, проблемні питання. На рівні факультету, університету підведення підсумків здійснюється щомісячно, щосеместру та за навчальний рік з обговоренням питань якості та успішності навчання по курсам та спеціальностям, проблемних питань організації освітнього процесу, пропозицій по вдосконаленню системи підготовки та змісту ОП.
Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти	Взаємодія структурних підрозділів у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти забезпечує оптимальну реалізацію освітньої програми. Структурними підрозділами ХНУПС в контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти є: навчальний відділ університету (організація, планування, контроль, аналіз та вдосконалення освітнього процесу; організація систематичного контролю за проведенням усіх видів навчальних занять; проведення систематичного контролю за діяльністю кафедр університету, організація підведення підсумків на рівні університету); навчальні частини факультетів (організація та планування освітнього процесу; організація систематичного контролю за проведенням усіх видів навчальних занять; організація підведення підсумків); кафедри (якісна реалізація освітньої програми, контроль занять та взаємні відвідування викладачів, аналіз та удосконалення ОП, додаткові заходи з здобувачами); командири підрозділів курсантів (щотижнєве підведення підсумків, координація взаємодії здобувачів з викладачами, контроль самостійної роботи здобувачів, індивідуальна робота з здобувачами).

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов’язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?	Нормативну основу, яка регулює права та обов’язки усіх учасників освітнього процесу в ХНУПС складають: Конституція України; закони України «Про освіту»; «Про вищу освіту»; «Про наукову та науково-технічну діяльність»; розпорядчі нормативно-правові документи Президента України, Кабінету Міністрів України (КМУ), Міністерства освіти і науки (МОН) України, Наказ Міністерства оборони України від 27.05.2015 року № 240 “Про затвердження Положення про вищі військові навчальні заклади”. У ХНУПС права та обов’язки усіх учасників освітнього процесу регулюються наступними документами: Статут (наказ МО України від 28.11.2018 № 603); Положення про організацію освітнього процесу (наказ ХНУПС від 30.08.2019 № 1612); Положення про структурні підрозділи ХНУПС. В цих положеннях викладені основні аспекти організації освітнього процесу, де дано чітке і зрозуміле роз’яснення стосовно правил та обов’язків всіх учасників освітнього процесу. Інформація щодо організації освітнього процесу знаходиться у відкритому доступі на офіційному сайті ХНУПС (http://www.hups.mil.gov.ua/publiczna-informaciya/).
Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки	http://www.hups.mil.gov.ua/zvernennya-ta-pobazhannya/
Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)	http://www.hups.mil.gov.ua/publiczna-informaciya/

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)	-
Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю	-
Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю	-
Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямам досліджень наукових керівників	-
Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)	-
Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи	-
Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються	-
Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)	-
Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності	-

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?	Освітня програма розвивається з огляду на існуючі тенденції в галузі повітряної навігації та бойового застосування літальних апаратів, вимог замовника на підготовку фахівців (роботодавця), відгуки на випусників та досвід бойового застосування авіації. Виходячи з проведеного самоаналізу, визначено сильні сторони ОП: ОП спрямована на вивчення класичних методів і способів рішення задач навігації та бойового застосування, формування у здобувачів освіти теоретичних та практичних навичок щодо самостійної підготовки до виконання польотів, а також розробці нових способів рішення задач навігації і бойового застосування з урахуванням сучасного навігаційного обладнання та тенденцій розвитку аеронавігаційної системи в цілому. Невідомою складовою є врахування передового досвіду кращих армій світу щодо застосування авіації у збройних конфліктах; теоретичний зміст предметної області забезпечує взаємозв'язок основних способів рішення задач навігації з принципами побудови перспективних авіаційних комплексів та систем управління; здобувач ОП вчиться практично застосовувати різні способи навігації та бойового застосування з метою забезпечення безпеки польотів та застосування літальних апаратів за призначенням. Вперше з 2017 року реалізовано практичне бомбометання для курсантів-штурманів на навчально-тренувальних літаках. Програма теоретичної та практичної підготовки забезпечує підготовку курсантів до рівня класної кваліфікації «Штурман 3 класу». У 2018 році на озброєння прийнято модернізований літак Ан-26Ш із сучасними зразками навігаційного обладнання, яким обладнується авіаційний парк у стройових частинах. Ефективність системи підготовки та результати навчання підтверджується відгуками на випусників, як з боку замовника на підготовку військових фахівців, так і від командирів військових частин, де проходять службу випусники. Проте, за результатами самоаналізу визначено і слабкі сторони ОП, що потребують окремої уваги. Окремі компетентності за спеціалізацією не реалізовані в повній мірі через необхідність додаткової модернізації авіаційної техніки.
Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?	Враховуючи високу вартість підготовки фахівців за ОП та високу наукоємність сучасних зразків ОБТ пріоритетними напрямками розвитку ОП є: Створення спеціалізованого класу з окремими робочими місцями штурмана Ан-26ш в складі тренажно-імітаційного комплексу; отримання сучасних зразків навігаційного обладнання; створення дистанційних курсів з окремих тем навчальних дисциплін за ОП для забезпечення викладення питань пов'язаних з порядком та особливостями підготовки та виконання польотів по МВЛ; подальше впровадження стандартів НАТО та рекомендацій ІКАО з питань повітряної навігації; перехід на викладання модулів фахових навчальних дисциплін “Аеронавігаційне забезпечення польотів авіації”, “Тренажерна підготовка” англійською мовою; удосконалення програмного забезпечення «Віраж-РД» тренажно-імітаційного комплексу; захист дисертаційної роботи кандидата наук та виконання вимог щодо присудження наукового звання доцент (доцент кафедри працівник ЗС України Колодяжний О.І.).

Таблиця 1. Інформація про обов’язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Файли	Відомості щодо МТЗ*
Комплексний екзамен	атестація	Критерии_EK.pdf	аудиторний фонд, ТМК “ВІРАЖ-РД” із спеціальним програмним забезпеченням “ВІРАЖ-РД”, Штурманське спорядження
Українська мова за професійним спрямуванням	дисципліна	1.1.01 Українська мова.pdf	аудиторний фонд
Історія України та української культури	дисципліна	1.1.02 Історія України та української культури.pdf	аудиторний фонд
Філософія (філософія, релігієзнавство, логіка, етика і естетика).	дисципліна	1.1.03 Философия.pdf	аудиторний фонд
Політологія та соціологія (у т.ч. євроатлантична інтеграція України).	дисципліна	1.1.04 Політологія і соціологія.pdf	аудиторний фонд

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Файли	Відомості щодо МТЗ*
Іноземна мова.	дисципліна	1.1.05 Іноземна мова.pdf	Мовна лабораторія – 3 компл.
Вища математика.	дисципліна	1.2.01 Вища математика.pdf	2 комп'ютерних класи.
Фізика.	дисципліна	1.2.02 Фізика.pdf	Лабораторні установки
Сучасні інформаційні технології та їх використання в службовій діяльності.	дисципліна	1.2.03 Сучасні ІТ та їх використання.pdf	Комп'ютерні класи
Повітряне право.	дисципліна	1.3.01 Повітряне право.pdf	аудиторний фонд
Авіаційна метеорологія.	дисципліна	1.3.02 Авіаційна метео.pdf	аудиторний фонд
Аерогідрогазодинаміка.	дисципліна	1.3.03 АГГД.pdf	Лабораторні установки
Основи електротехніки, радіоелектроніки та автоматики.	дисципліна	1.3.04 ОРЕА.pdf	Лабораторні установки: Дослідження електричної міцності ізоляційних матеріалів – 1 шт. Дослідження магнітних матеріалів – 1 шт.
Озброєння та військова техніка Збройних сил іноземних держав.	дисципліна	2.1.01 ОБТ ЗС ін.держ.pdf	аудиторний фонд
Основи повітряної навігації	дисципліна	2.1.02 ОПН.pdf	аудиторний фонд, штурманське спорядження
Правознавство (у т. ч. основи військового законодавства та міжнародне гуманітарне право).	дисципліна	2.2.01 Правознавство.pdf	аудиторний фонд
Військова педагогіка та психологія (у т. ч. Авіаційна психологія, лідерство).	дисципліна	2.2.02 Військова педагогіка та психологія.pdf	аудиторний фонд
Іноземна мова (військово-спеціальна мовна підготовка).	дисципліна	2.2.03 Іноземна мова (ВСМП).pdf	Мовна лабораторія – 3 компл.
Історія війн та воєнного мистецтва (у т. ч. історія українського війська).	дисципліна	2.2.04 Історія війн.pdf	аудиторний фонд
Основи військового управління (у т. ч. штабні процедури НАТО).	дисципліна	2.2.05 ОБУ.pdf	Тактичне поле
Загальна тактика.	дисципліна	2.2.06 Загальна тактика.pdf	Тактичне поле
Військова топографія.	дисципліна	2.2.07 Військова топографія.pdf	Тактичне поле
Бойова система виживання воїнів (у т. ч. військово-медична підготовка)	дисципліна	2.2.08 Бойова система виживання воїнів.pdf	1. Робот-тренажер "ТАРАС-М М1К" – 1 компл. 2. Тренажер "ТАРАС-У" – 2 компл.
Стрілецька зброя та вогнева підготовка	дисципліна	2.2.09 Стрілецька зброя та вогнева підготовка.pdf	Тактичне поле
Інженерна підготовка	дисципліна	2.2.10 Інженерна підготовка.pdf	Тактичне поле
Радіаційний, хімічний, біологічний захист підрозділів	дисципліна	2.2.11 РХБЗ.pdf	Тактичне поле

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Файли	Відомості щодо МТЗ*
Організація військового зв'язку	дисципліна	2.2.12 Організація військового зв'язку.pdf	Тактичне поле
Управління повсякденною діяльністю підрозділів (у т. ч. охорона державної таємниці, безпека життєдіяльності, основи охорони праці)	дисципліна	2.2.13 Управління повсякденною діяльністю.pdf	Лабораторні установки Тренажерна установка «Фантом-ПМ» для навчання реанімаційним заходам – 1 шт.
Статути Збройних Сил України та їх практичне застосування (у т. ч. стройова підготовка)	дисципліна	2.2.14 Статути ЗСУ.pdf	Стройовий плац
Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка	дисципліна	2.2.15 Фізичне виховання.pdf	Стадіон, спортивні зали, басейн
Авіаційні засоби ураження та теорія їх застосування	дисципліна	2.3.01 АЗУ.pdf	Спеціалізовані класи із зразками АЗУ, авіаційна техніка
Організація льотної роботи та безпеки польотів (у т.ч. за вимогами ICAO)	дисципліна	2.3.02 ОЛР та БЗП.pdf	аудиторний фонд
Аеродинаміка, динаміка польоту та практична аеродинаміка	дисципліна	2.3.03 АДДП_ш.pdf	Аеродинамічна труба Т-1, мала аеродинамічна труба Т-2, мала надзвукова аеродинамічна труба, гвинтовий прилад, пристрій «Дим-канал», , гідростенд.
Повітряна навігація (Ан-26ш)	дисципліна	2.3.04 ПН Ан26.pdf	Макети обладнання робочих місць літака Ан-26Ш
Конструкція літака та його силової установки (Ан-26ш)	дисципліна	2.3.05 КЛСУ.pdf	Спеціалізований клас конструкції літака Ан-26 та літак Ан-26Ш військової частини А4104, розрізний макет двигуна Аи-24 в класі конструкції двигунів ГНК-119а.
Авіаційне обладнання літака (Ан-26ш)	дисципліна	2.3.06 АО Ан-26Ш.pdf	Спеціалізовані класи з авіаційним обладнанням. Літак Ан-26Ш в/ч А4104
Радіоелектронне обладнання літака (Ан-26ш)	дисципліна	2.3.07 РЕО Ан-26 Ш.pdf	Спеціалізовані класи з радіоелектронним обладнанням. Літак Ан-26Ш в/ч А4104
Бойове застосування літака (Ан-26ш)	дисципліна	2.3.08 БЗ Ан26.pdf	аудиторний фонд
Основи теорії навігаційних систем	дисципліна	2.3.09 ОTHC.pdf	Комп'ютерні класи Центру імітаційного моделювання із спеціальним програмним забезпеченням - геоінформаційні системи
Аеронавігаційне забезпечення польотів авіації	дисципліна	2.3.10 АНЗП.pdf	Документи аеронавігаційної інформації
Теорія льотної експлуатації літака (Ан-26ш)	дисципліна	2.3.11 ТЛЕЛ Ан26.pdf	Авіаційна техніка в/ч А4104 – літаки Ан-26, Ан-26Ш
Тренажна підготовка на тренажерах (Ан-26ш)	дисципліна	2.3.12 Тренажна підготовка.pdf	НТК льотного факультету, авіаційна техніка в/ч А4104. ТМК “ВІРАЖ-РД” із спеціальним програмним забезпеченням “ВІРАЖ-РД”, комп'ютерні класи Центру імітаційного моделювання
Льотно-навігаційна підготовка (Ан-26ш)	практика	2.3.13 ЛНП.pdf	Авіаційна техніка Ан-26, Ан-26Ш, навчальної авіаційної бригади в/ч А4104
Комплексний екзамен з іноземної мови	атестація	Критерии_EK.pdf	Мовна лабораторія – 3 компл.

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів

ПІБ викладача	Посада викладача	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
Турінський Олександр Васильович	Начальник університету	Ні	Основи військового управління (у т. ч. штабні процедури НАТО).	За узгодження з керівником відділу акредитації освітніх програм Ганною Денискою (лист від 14.11.2019 року, час 12.20) у зв'язку з тим, що ХНУПС є вищим військовим навчальним закладом (ВВНЗ) і інформація щодо викладачів ВВНЗ в ЄДБО відсутня, в даному розділі дозволено відобразити лише інформацію про гаранта освітньої програми, а повні відомості надати експертам під час роботи в ХНУПС. Після введення до ЄДБО інформації щодо гаранта освітньої програми станом на 18.00 18.11.2019 року з технічних причин в особистому кабінеті гаранта інформація для заповнення даної таблиці не відображається. Сьогодні спливає кінцевий термін надання звіту про самооцінювання освітньої програми. Повна інформація по даному розділу відпрацьована та буде надана експертам під час роботи у ХНУПС.

Таблиця 3. Матриця відповідності

Комплексний екзамен

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНс-1		МО2
РНс-5		МО2
РНс-6		МО2
РНс-8		МО2
РНс-12		МО2

Українська мова за професійним спрямуванням

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНз-1	МН1 МН3 МН5	МО3
РНз-4	МН1 МН2 МН3 Мн5	МО3 МО10
РНз-5	МН1 МН2 МН4 МН5	МО1

Історія України та української культури

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНз-1	МН1 МН3 МН5	МО3
РНз-2	МН1 МН5	МО3
РНз-3	МН1 МН2 МН4 МН5	МО3
РНз-4	МН1 МН2 МН4 МН5	МО3 МО1

Філософія (філософія, релігієзнавство, логіка, етика і естетика).

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
-------------------------------	-----------------	------------------

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНз-1	МН1 МН3 МН5	МО3
РНз-2	МН1 МН5	МО3 МО10
РНз-3	МН1 МН2 МН4 МН5	МО3
РНз-4	МН1 МН2 МН4 МН5	МО3 МО1

Політологія та соціологія (у т.ч. євроатлантична інтеграція України).

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНз-1	МН1 МН3 МН5	МО3
РНз-2	МН1 МН5	МО3 МО10
РНз-3	МН1 МН2 МН4 МН5	МО3
РНз-4	МН1 МН2 МН4 МН5	МО3 МО1

Іноземна мова.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНз-8	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО3 МО10 МО1

Вища математика.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНз-6	МН1 МН4 МН5	МО5 МО1
РНз-7	МН1 МН4 МН5	МО5 МО1

Фізика.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНз-10	МН1 МН3 МН5	МО5
РНз-11	МН1 МН2 МН3 МН5	МО5 МО1

Сучасні інформаційні технології та їх використання в службовій діяльності.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНз-9	МН1 МО2 МН3 МН4 МН5	МО8 МО10
РНс-15	МН1 МН3 МН4 МН5	МО5 МО7 МО10

Повітряне право.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНс-6	МН1 МН3 МН4 МН5 МН6	МО4 МО7 МО10
РНс-14	МН2 МН4 МН6	МО4

Авіаційна метеорологія.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНс-6	МН1 МН3 МН5 МН6	МО10

Аерогідрогазодинаміка.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНп-3	МН1 МН2 МН3 МН5	МО5 МО10
РНс-2	МН1 МН3 МН4 МН5 МН6	МО1
РНс-3	МН1 МН3 МН4 МН5	МО8

Основи електротехніки, радіоелектроніки та автоматики.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНс-10	МН1 МН3 МН4 МН5	МО8 МО1

Озброєння та військова техніка Збройних сил іноземних держав.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНп-1	МН1 МН3 МН5 МН6	МО3 МО4 МО10
РНс-9	МН1 МН2 МН4 МН5	МО3 МО10

Основи повітряної навігації

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНп-2	МН1 МН3 МН5	МО3 МО5 МО10

Правознавство (у т. ч. основи військового законодавства та міжнародне гуманітарне право).

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНв-15	МН1 МН4 МН5	МО4 МО1
РНв-16	МН1 МН2 МН4	МО4

Військова педагогіка та психологія (у т. ч. Авіаційна психологія, лідерство).

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНв-17	МН1 МН2 МН4	МО3 МО4
РНв-18	МН1 МН2 МН4	МО10

Іноземна мова (військово-спеціальна мовна підготовка).

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНз-8	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО3 МО10
РНв-14	МН1 МН2 МН5 МН6	МО1 МО4 МО8 МО10

Історія війн та воєнного мистецтва (у т. ч. історія українського війська).

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНв-12	МН1 МН4 МН5	МО4 МО10

Основи військового управління (у т. ч. штабні процедури НАТО).

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНв-1	МН1 МН3 МН5	МО3 МО1
РНв-3	МН2 МН4	МО3
РНв-7	МН1 МН2 МН4 МН5	МО3 МО1

Загальна тактика.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНв-1	МН1 МН3 МН4 МН5	МО3
РНв-2	МН1 МН3 МН4 МН5	МО3 МО10
РНв-4	МН1 МН3 МН4 МН5	МО3 МО10
РНв-8	МН1 МН3 МН4 МН5	МО3 МО1

Військова топографія.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНв-4	МН1 МН3 МН4 МН5	МО3 МО10
РНв-8	МН1 МН3 МН4 МН5	МО3 МО1

Бойова система виживання воїнів (у т. ч. військово-медична підготовка)

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНв-5	МН1 МН3 МН5	МО3
РНв-6	МН1 МН2 МН3 МН5	МО3
РНв-10	МН3	МО10

Стрілецька зброя та вогнева підготовка

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНв-2	МН1 МН3 МН5	МО3 МО10

Інженерна підготовка

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНв-1	МН1 МН3 МН5	МО3 МО10
РНв-3	МН2 МН4	МО3

Радіаційний, хімічний, біологічний захист підрозділів

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНв-1	МН1 МН3 МН5	МО3 МО10

Організація військового зв'язку

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНв-9	МН1 МН2 МН3 МН5	МО3 МО10

Управління повсякденною діяльністю підрозділів (у т. ч. охорона державної таємниці, безпека життєдіяльності, основи охорони праці)

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНв-11	МН2 МН3 МН5	МО10 МО1

Статuti Збройних Сил України та їх практичне застосування (у т. ч. стройова підготовка)

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНв-7	МН1 МН2 МН3 МН5	МО1

Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
-------------------------------	-----------------	------------------

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНв-13	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО10 МО1

Авіаційни засоби ураження та теорія їх застосування

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНс-7	МН1 МН2 МН3	МО5 МО10
РНс-8	МН3 МН5 МН6	МО5 МО1

Організація льотної роботи та безпеки польотів (у т.ч. за вимогами ICAO)

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНс-1	МН1 МН3 МН5 МН6	МО4 МО1 МО10

Аеродинаміка, динаміка польоту та практична аеродинаміка

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНс-2	МН1 МН3 МН5 МН6	МО5 МО6 МО10 МО1

Повітряна навігація (Ан-26ш)

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНс-5	МН1 МН3 МН4 МН5	МО1
РНс-6	МН1 МН4 МН5 МН6	МО4 МО5 МО10

Конструкція літака та його силової установки (Ан-26ш)

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНс-3	МН1 МН3 МН5	МО3 МО8 МО10 МО1

Авіаційне обладнання літака (Ан-26ш)

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНс-4	МН1 МН3 МН5	МО3 МО8 МО10 МО1

Радіоелектронне обладнання літака (Ан-26ш)

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНс-4	МН1 МН3 МН5	МО3 МО8 МО10 МО1

Бойове застосування літака (Ан-26ш)

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНс-8	МН1 МН3 МН4 МН5	МО3 МО5 МО10 МО1

Основи теорії навігаційних систем

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНс-10	МН1 МН3 МН4 МН5	МО5 МО10

Аеронавігаційне забезпечення польотів авіації

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РНс-6	МН1 МН4 МН5	МО3 МО5
РНс-11	МН1 МН3 МН5 МН6	МО5 МО7 МО10

Теорія льотної експлуатації літака (Ан-26ш)

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
PHc-13	MH1 MH4	MO5 MO8 MO10 MO1

Тренажна підготовка на тренажерах (Ан-26ш)

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
PHc-12	MH2 MH3 MH4	MO8 MO10

Льотно-навігаційна підготовка (Ан-26ш)

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
PHc-14	MH2	MO9 MO10 MO1

Комплексний екзамен з іноземної мови

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
PHз-8		MO2
PHв-14		MO2

Загальна інформація про заклад

Кількість ліцензованих спеціальностей	За 1 (бакалаврським) рівнем	15
	За 2 (магістерським) рівнем	12
	За 3 (освітньо-науковим/ освітньо-творчим) рівнем	5
Кількість акредитованих освітніх програм	За 1 (бакалаврським) рівнем	12
	За 2 (магістерським) рівнем	11
	За 3 (освітньо-науковим / освітньо-творчим) рівнем	0
Контингент студентів на всіх курсах навчання	На денній формі навчання	5245
	На інших формах навчання (заочна, дистанційна)	60
Кількість факультетів	-	
Кількість кафедр	-	
Кількість співробітників (всього)	• в т.ч. педагогічних	804
	Серед них: - докторів наук, професорів	106
	- кандидатів наук, доцентів	679

Загальна площа будівель, кв. м	Серед них:	-
	- власні приміщення (кв. м)	135623
	- орендовані (кв. м)	0
	- здані в оренду (кв. м)	253
Навчальна площа будівель, кв. м	Серед них:	-
	- власні приміщення (кв. м)	56975
	- орендовані (кв. м)	0
	- здані в оренду (кв. м)	0
Бібліотеки	Кількість місць у читальному залі	192
Гуртожитки	Кількість гуртожитків	7
	кількість місць для проживання студентів	3658

Запевнення

Керівник ЗВО	Турінський Олександр Васильович
Гарант освітньої програми	Шейгас Олександр